

4.4 Samenhang omgevingsvisie met buurgemeenten

Tijdens het werken aan de regiokaart vallen een aantal zaken in het bijzonder op. Voor veel dingen geldt dat afstemmen met de buurgemeenten nuttig is, maar deze punten lichten we graag even uit.

De regiokaart hebben we opgesteld op basis van concepten voor omgevingsvisies van buurgemeenten en bestaande beleidsdocumenten. De kaart is slechts indicatief en informatief en er kunnen geen rechten aan ontleend worden. Met deze kaart geven we inzicht in de omgevingscontext van Bernheze.

- De uitwerkingen in deze plannen sluiten over het algemeen goed op elkaar aan. Het lijkt erop dat er in de regio voor plannen al best wat wordt afgestemd, dat is een goed teken. Daarbij geven ook verschillende gemeente aan de bodem en het landschap sturend te willen maken. Dit zorgt natuurlijk ook voor eenduidigheid in plannen en zien veel gemeente dezelfde uitdagingen zoals het veranderende klimaat en de noodzakelijke transitie in de landbouw. In de plannen zoals die nu voor liggen zien we geen grote tegenstrijdigheden.
 - o We zien dat de gemeente 's-Hertogenbosch het gebied aan hun oostkant, ten westen van de gemeente Bernheze kenmerkt als kleinschalig zandlandschap. Een oorspronkelijk kleinschalig landschap afgewisseld door bos- en heidegebieden, houtwallen en agrarische percelen. Het is nu een landschap met een mix aan functies (landbouw/wonen/recreatie). In dit gebied houden we gronden beschikbaar voor grondgebonden landbouw passend binnen het bodem- en watersysteem. We stimuleren de omschakeling naar extensieve, natuur- en landschapsinclusieve landbouw (duurzame teelten, zoals vlas/hennep) in combinatie met natuur- en wateropgaven. Ruimte voor waterberging door in te zetten op het opnemen van water in de bodem. Voor wat betreft energie-opwek wordt ruimte voor zon geboden, mits landschappelijk ingepast. Percelen met agrarische bedrijfsgebouwen die vrijkomen, kunnen ruimte bieden aan recreatie, wonen of zorg. Ook dienen deze ontwikkelingen bij te dragen aan het versterken van het landschap, zoals het terugbrengen van houtwallen en bosgebied, en het vergroten van de beleefbaarheid en bereikbaarheid van het gebied. Dit lijkt en is tegenstrijdig met de manier waarop Bernheze het dekzandlandschap typeert, namelijk als grootschalig landbouwgebied. De agrarische bedrijven op het grondgebied van Bernheze zijn qua maat en schaal groter. Voor Bernheze is dit het gebied waar de agrariërs de ruimte wordt geboden. Het huidige verschil in type/omvang van bedrijven en de verwachte transitie in de landbouw maakt dat onderscheid wordt gemaakt in het benutten van de zogenaamde sponswerking van de zandgronden. Dat lijkt tegenstrijdig met dat de gemeente Bernheze het dekzandlandschap juist typeert als grootschalig. Toch klopt dit. Ook in sessies kregen we te horen dat dit ook aansluit op de praktijk en de beleving van het landschap. Het landschap maakt vlak na de gemeentegrens een schaa sprong. Buiten het verschil in schaal komen de maatregelen die voor dit gebied worden voorgesteld grotendeels overeen en sluiten daarbij goed op elkaar aan. Zoals het vergroten van de sponswerking van de bodem.
- De gemeente Maashorst zet stevig in op een busverbinding (wens is rail, maar nu op kortere termijn is de inzet op betere hoogwaardige busverbindingen). Een busverbinding gaat ook richting Nistelrode. Ook andere potentiële lijnen kunnen voordelen bieden voor inwoners van de gemeente Bernheze. Afstemming op dit onderwerp en het samen optrekken in deze plannen/samenwerken kan deze voordelen en de kans van slagen vergroten.
- Daarnaast zet de gemeente Maashorst ook stevig in op meer deelmobiliteit. Ook daar is samenwerking/afstemming nuttig.

- De gemeente Maashorst is voornemens om bij Uden een Groene campus te ontwikkelen. Hierbij wordt ingezet op het ontwikkelen van innovaties voor de landbouw om een verduurzamingsslag te kunnen maken. Mogelijkheden om samen te werken met WUR en TU/e worden daarbij opgemerkt als kans.
- De gemeente Oss ziet mogelijkheden voor een life science op Pivot park en Moleneind. Gezien de plannen van gemeente Bernheze lijkt het verstandig om over deze plannen het gesprek aan te gaan met de gemeente Maashorst en de gemeente Oss om te verkennen hoe hier krachten gebundeld kunnen worden.
- De gemeente 's-Hertogenbosch ziet ruimte om het onderscheid in de landschappelijke onderlegger te versterken en het netwerk van paden, ecologische verbindingen en watergangen te verbinden met het landschap. Zo wordt de Grote Wetering gezien als een belangrijke landschappelijke drager met mogelijkheden voor het versterken van de beleving door recreatieve routes (wandelen/fietsen/varen), zowel richting de stad als richting de gemeente Bernheze (Nistelrode). Ook zijn er kansen voor het aantakken van routes in noord-zuidrichting. Het netwerk houdt niet op bij de stadsrand. Het netwerk loopt daar door en sluit aan op de belangrijke landschappelijke aders en structuren. Dit versterkt de wisselwerking en mogelijkheden tot een hecht netwerk dat de doorwaadbaarheid van het landschap vergroot.
- De plannen voor het herstellen van de Wambergse beek in de gemeente Sint-Michielsgestel om de waterafvoer te beperken biedt kansen voor de Leijgraaf. Het verbinden van de Leijgraaf maar ook de te nemen maatregelen om ook de waterafvoer van de Leijgraaf te beperken verdient aandacht om kansen zo optimaal mogelijk te benutten.